

हूननादीनर्थलुप्तान्मुक्त्वा आज्यनिर्वापो वेदकरणं च । संवपनादयः पदार्था अर्थलु-
प्तास्तानन्तरा मुक्त्वा आज्याधिश्रयणं च कृत्वा खननं च कृत्वोत्तरपरिग्रहादि आ-
ज्यासादनात् आज्यसादनालम्भात्मात्मोदकालम्भात् कुर्यात् । उत्तरपरिग्रहा-
दीत्यत्रोत्तरपरिग्रहस्यावृता स्वधितिं नुह्वद्वसाहोमह्वनीमुपभृत्पृषदाज्यधानी-
मिति तथा उपभृत्पृषदाज्यधानीऽसादयतीति च । अत्र विशेषमाह ।

सपृषदाज्यमाज्यग्रहणम् ॥ ६ ॥ आणमत्र सज्यं भवति चतुर्गृहीते नुह्वं
चोप° ज्योतिरसीति (३. ६. ३. ६) श्रुतत्वात् । अत्र काठके विशेषः दधि च निर्व-
पति यथाज्यं द्वे उपभृन्मन्त्रे चतुर्गृहीतान्याज्यानि द्वितीयस्यामुपभृति तेज इत्युप-
स्तीर्य ज्योतिरसीति दध्यासिच्योत्तमाभ्यामभिघार्य शेषे घृतमासिच्य तस्य पञ्चभि-
घारणं वनस्पतिं च यज्ञतीति । आपस्तम्बोऽपि आज्यं निरुप्य दधि निर्वपत्य-
धिश्रयणावर्जं दधनि क्रियते नैतस्य दध्नः संस्कारो विद्यत इत्यपरम् आज्यग्रहणकाले
चतुर्नुह्वं गृह्णाति चतुरुपभृति दधन्याज्यमानीय महीनां पयोऽसीति पृषदाज्यधान्यां
पञ्चगृहीतं ज्योतिरसीति वेति ।

बर्हिषि प्लक्षशाखा स्तृणाति ॥ ७ ॥ बर्हिषि स्तीर्णे बह्वीः प्लणाति
बर्हिष्येव वेदेर्दक्षिणभागे तासामुपरि हृदयादीनामवदानं हृदनं करिष्यते यतः ।
ताश्च तूष्णीमेव स्तृणाति न मन्त्रेण अपूर्वत्वात् ।

देवस्य त्वेत्यभिमादाय (५. २२ २६ ६. १) गूपावटं परिलिखतीदमहमित्याह-
वनीयस्य पुरस्तादन्तर्वेद्यर्थम् ॥ ८ ॥ आज्यासादनानन्तरं देवदाय आहंस्ता-
गूपावटं गूपनिखननार्थं श्वश्रं गतं परिलिखति । पुनरपि गूपावटस्य स्थानं
विशेषयति अन्तर्वेदि वेदिमध्ये अर्धम् अर्थादर्थं बर्हिर्वेदि आहवनीयात्पूर्वस्यां
दिशि तत्रावटं खनति यत्र खातः सन्नर्थमन्तर्वेदि अर्थं बर्हिर्वेदि स्यात् ।

उपरसमितं खनति ॥ ९ ॥ उपरो गूपस्य मूलभागोऽतष्टो निखननार्हः
पञ्चमो भागः । तेन संमितं तत्प्रमाणं निम्नमवटं खनति ।

प्राचः पांसूनुदपति ॥ १० ॥ प्राचः अवटात्प्राच्यां दिशि पांसून् खनने-
नोत्खातं धूलिराशिमुदपत्यवटाद्वहिर्निष्काशयति ।